

meis heredibus do et imperpetuum concedo in gonigo tibi Johanni Vurgari, habitatori Candide, et tuis heredibus unam peciam vine, plantatam vitibus monovasiensibus, positam in loco nominato Vathi, michi pertinentem iure mei feudi de Stamni, que a facie levantis confiniat cum vinea Johannis Ystrigo, a facie ponentis cum vinea Stafani Dramitino, a facie boree cum vinea Michael Gradonico et a facie austri cum vinea suprascripti Stefani Dramitino, amodo in antea cum plena virtute et potestate intromittendi, habendi, tenendi, possidendi, affictandi, disffictandi, vendendi et alienandi et omnes alias tuas utilitates in ea et ex ea faciendi, tamquam de re tua propria, nemine tibi contradicente, semper tamen cum onere suo. Quam quidem vineam teneris et debes anno quolibet temporibus congruis et consuetis bene et convenienter aptare, videlicet cerpire, çapare, discafiçare, catavoliçare et secundum usum ilius contracte lachiçare et ipsam vineam cum trafis et fossatis suis in culmine manutenere et conservare omnibus tuis expensis. Et omni anno tempore vindemiarum super patiterium debes dare et deliberare michi vel meo misso totam et integram terciam partem totius vini musti et usufructuum provenientum de ipsa vinea, reliquis duabus partibus in te retentis, sub pena dupli pro quolibet termino. Tamen licitum est tibi vindemiare dictam vineam ad tuum libitum, notificando id michi per dies tres ante quam incipiatur vindemiari. Ego autem solvere et satisfacere debeo terciam [partem] expensarum, que anno quolibet tempore vindemiarum fieri pro vindemiatura, portitura et folatura fructus dicte vinee et tu solvere debes reliquas duas partes ipsarum expensarum. Si igitur et cetera. Pena hyperperorum XXV

Contractu firmo.

Testes: Andreas Goro et Johannes Dario et Georgius Emo.

Complere et dare.

Dedi»¹⁰¹.

65

1303-1518. Οι Ασσίζες της Ρωμανίας και άλλα σχετικά έγγραφα. Αθήνα, Βενετία, Κέρκυρα, Νεγροπόντε, Πελοπόννησος, Νάξος [λ, ι, γ].
G. R e c o u r a (ed.), *Les Assises de Romanie*, Paris 1930¹⁰², σσ. 65-

101. σσ. 376-377, αρ. Β.1.4.

102. Για τις Ασσίζες της Ρωμανίας βλ. ενδεικτικά: P. Topping, «The Formation of the Assises of Romania», *Byzantion* 17 (1944-1945), 304-314· του ίδιου, *Feudal Institutions as revealed in the Assises of Romania, the Law Code of Frankish Greece*, Pennsylvania 1949 (μαζί με μετάφραση του κειμένου των Ασσιζών στα αγγλικά) (= P. Topping, *Studies on Latin Greece A.D. 1205-1715*, London 1977, αρ. I)· D. Jacoby, *La féodalité en Grèce médiévale. Les «Assises de Romanie» sources, application et diffusion*, Paris-Hage 1971· του ίδιου, «Les «Assises de Romanie» et le droit vénitien dans les colonies vénitiennes», *Venezia e il Levante fino al secolo XV, Atti del I Convegno internazionale di storia della civiltà veneziana*, Firenze 1973, σσ. 347-360 (= Jacoby, *Recherches*, αρ. IV).

66· σ. 68¹⁰³· σσ. 72-73· σσ. 100-101· σσ. 145-293· σσ. 297-324· σ. 333· σ. 335-342¹⁰⁴.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΔΩΡΕΑΣ ΦΕΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ, ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΕ ΒΙΛΛΑΝΟΥΣ

1303-1330

«COME NESUN PUO DONAR TERRA FEUDAL A LA CLIEIXIA, O A CHOMUNITADE, O A VILLANO SENZA KICENZIA DE MISER LO PRINCIPO.

Segondo la usanza de lo Imperio de Romania, nesuno feudatario, qual che se sia, over baron, puo dar terra feudal senza licentia de Miser lo Principo, a la Gliesia, o communitade alguna, over a villano tornando. Ma se lo dona, non valera in vita del donador la donation? Responde che si»¹⁰⁵.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥΣ ΜΗ ΝΟΤΑΡΙΑΚΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

1303-1330

«COMO A FAR TESTAMENTO NON E BEXOGNO FARLO PER NODER PUBLICO

Quando se die far testament lo non è de bexogno che sia presente noder publico. Ma basta che do over tre testimonii insieme cum lo testator sia, o legii, o altri, purchè li sia degni de fe, et meta li soi sigilli serati in lo testamento. Et se per aventura se trovasse in luogo là che alguno non havesse sigillo, in quella fiatta, basta che sia provato per testimonianza la voluntate del testatore, zoè che li testimonii sia franchi, zoè liberi. Ma, in questo caxo se porave far fede per villani o non? Et se lo testamento fosse agrevato de falsia, tal quistion sera deturmentata davanti la corte secular. Et se question sera movesta, se lo testamento sta de valore o non, a cognoser de zio apertien a judeze eclesiastico. Ma davanti chi se die domandar li legati a piatoxe caxon, se lo heriede, over lo executor, non lo vora pagar? Responde che davanti lo diozessan. Ma, de altro legato davanti achi se die domandar»¹⁰⁶.

66

1304. Απόφαση του Δόγη της Βενετίας για τη ρύθμιση των σχέσεων Εκκλησίας-Κράτους στην Κρήτη. Βενετία, Ι. Μ. Παλιανής, Χάνδακας [λ]. Ζ. Τσιρπανλής (εκδ.), *Κατάστιχο εκκλησιών και μοναστηριών του Κοινού (1248-1548). Συμβολή στη μελέτη των σχέσεων Πολιτείας και Εκκλησίας στη βενετοκρατούμενη Κρήτη*, Ιωάννινα 1985, σσ. 196-200, αρ. 107.

103. Το έγγραφο έχει επαναδημοσιευτεί στο Παπαδία-Λάλα, *Venetiae quasi alterum Byzantium*, σ. 220-221, αρ. 8. Πρβλ. σχετ. λήμμα 134 του παρόντος.

104. Πρβλ. σχετ. Γκίνης, *Περίγραμμα*, λήμμα 10.

105. σ. 223, αρ. 96.

106. σσ. 253-254, αρ. 149.